

for at se, hvor meget det har været Ministeren om at gøre at komme bort fra det administrative Skøn ved Navnetilladelsen, og naturligvis maa det være ham endnu mere om at gøre, naar der bliver Tale ikke om særskilte Navnebevillinger men om Navnetilegnelser i større Stil, saaledes som det tilsigtes ved nærværende Lovforslag. Dels fordi det indfører et ganske vilkaarligt ministerielt Skøn, ere vi Modstandere af Ændringsforslaget, og dels ogsaa fordi Ændringsforslaget delvis vil berøve Folket et Navnestof, som dette benytter til daglig Brug. I ethvert Tilfælde vil det medføre en ganske anden Forskel end det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Svend Høgsbro) talte om, nemlig en Forskel paa Stednavne, som kun kan faas efter Bevilling, og Stednavne, som man har Lov til at tage mod Navnebevis, og denne Forskel skal ene og alene grunde sig paa, at en Slægt, som slet ikke behøver at være knyttet til Egnen, i Forvejen har tilegnet sig Stednavnet.

Jeg skal i denne Forbindelse gøre et Par Bemærkninger til nogle Udtalelser, som faldt fra det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds. De Navne, det ærede Medlem valgte som Eksempler, vare ikke ganske heldige. Det ærede Medlem valgte saaledes Navnet Estrup. Jeg antager, at det ærede Medlem erindrer, at der fandtes en Mand, som hed Peder Jensen Estrup. Han førte Bynavnet Estrup, var oven i Købet Dannebrogsmænd og boede i Ringstedegnen. Han var en bekendt Demokrat og hed virkelig Estrup, medens det ærede Medlem sagde, at der var ikke mere end een Slægt af det Navn . . . (Svend Høgsbro: Det har jeg aldrig sagt) . . . Men hvorfor anfører det ærede Medlem saa dette Navn. Man kan altsaa antage et saadant Navn . . . (Svend Høgsbro: Ja, naar man er fra Byen Estrup) . . . Det ærede Medlem gør der en virkelig interessant Distinktion. Derefter skulde man altsaa kun, naar man er fra en By, der hedder Saltum, kunne antage det Navn, ligeledes naar man er fra Blokhushus, antage Navnet Blokhushus, eller fra Brønderslev, antage dette Navn. Alle de, der ere fra samme By og ønske Navneforandring, skulde altsaa kun kunne faa Byens Navn. Dette vilde være en ejendommelig systematisk Ensartethed, det ærede Medlem vilde have indført, og det blot, fordi man skal være knyttet til Stedet for at faa Navnet. Men det kan jo heller ikke være det, det ærede Medlem mener. Det viser ogsaa det næste Eksempel, hvor det ærede Medlem anfører

Navnet: Rørdam. Jeg kender ikke noget Sted, der hedder Rørdam . . . (Svend Høgsbro: Jo, der er. Det staar i Post- og Adressebogen) . . . Ja, den Slægt, det ærede Medlem her sigter til, siger selv noget andet. Jeg staar her med en Afhandling fra „Universitetsjubilæets danske Skrifter“ af Dr. H. F. Rørdam, en ret bekendt Forfatter, hvori han siger, at komponerede Navne forekomme i stor Mængde i Sverige, sjældnere her til Lands, men at Meddelerens Navn dog er et Eksempel paa, at saadanne Navne ikke helt savnes hos os. Dr. Rørdam gør opmærksom paa, at hans Navn er komponeret, og om der saa er et Sted, der igen har faaet Navn efter denne Slægt, ved jeg ikke, men Dr. Rørdam hævder, at hans Navn er komponeret, og det er netop Dr. Rørdams Artikel, som har foranlediget mig til at stille det Ændringsforslag, det ærede Medlem har omtalt, og som gaar ud paa, at man kunde komponere For- og Endestavelser sammen. Dernæst kommer jeg til det ærede Medlems Bemærkning om Norge. Den kan og skal jeg ikke gaa ind paa, fordi det jo kan være temmelig ligegyldigt, hvorledes man dømmer om den Sag i Norge. Jeg vil dog blot gøre opmærksom paa, at naar man her i Landet vil oplyse en Sag ved Eksempler, man henter fra Udlandet, maa man dog tage Udlandets ejendommelige Forhold og Folkeskikke med i Betragtning, thi ellers risikerer man let, at Eksemplet kommer til at virke paa anden Maade end tilsigtet. De norske Bønder have, som det ærede Medlem ved, noget, der hedder Odelsret. En Mand kan gaa fra sin Gaard, og Slægten kan saaledes komme fra den i kortere eller længere Tid, men naar den Mand, der har Odelsret til Gaarden, føler sig stærk nok til at købe den tilbage, kan han forlange at købe den tilbage af den Familie, der ejer Gaarden. Deri bestaar Odelsretten, og under disse Forhold er det ganske forstaaeligt, at den norske Bondes Tilnavn, der er det samme som Gaardens Navn, vedbliver at være hans og hans Slægts private Eje, saaledes at man allerede paa Navnet kan se, at det er ham, som har Odelsret til dette Jordsæde. Det viser ogsaa en af de Udtalelser, det ærede Medlem anførte af vedkommende Højesteretsassessor — jeg er ikke inde i disse Sager og kan ikke sige, om min Fortolkning er den rigtige — men vedkommende Højesteretsassessor har sagt, at Retten respekterer den Sædvane, at man tager Navn efter den Gaard, man ejer, og dette Navn har man altsaa søgt at sikre